

Konspekt lekcji otwartej przeprowadzonej w kl. 4a w dniu 4 lutego 2019r. z wykorzystaniem materiałów z platformy edukacyjnej fundacji „Dajemy dzieciom siłę” www.edukacja.fdds.pl

Temat: Bądźmy świadomi i odpowiedzialni w sieci.

Cele z podstawy programowej oraz programu nauczania: uczeń wymienia zagrożenia związane z powszechnym dostępem do technologii oraz do informacji i opisuje metody wystrzegania się ich; uznaje i respektuje prawo do prywatności danych i informacji oraz prawo do własności intelektualnej.

Cele rozpisane szczegółowo do tematu lekcji: uczeń wymienia, analizuje i opisuje metody wystrzegania się zagrożeń związanych z użytkowaniem sieci ze szczególnym uwzględnieniem cyberprzemocy, piractwa w sieci oraz spotkań z osobami znanymi wyłącznie z Internetu; uczeń sprawnie pracuje w grupie, analizuje przedstawione sytuacje problemowe, wyciąga z nich wnioski i przedstawia je na forum klasy, wypowiada się z zachowaniem poprawności językowej i przestrzega kultury wypowiedzi

Metody:

- eksponująca
- problemowa
- ćwiczenia praktyczne

Forma zajęć:

- praca w grupach
- zbiorowa

Czas: 45 min

Pomoce:

filmy (kreskówki), kartki z poleceniami do ćwiczeń grupowych, ankieta ewaluacyjna

Tok lekcji:

1. Wprowadzenie: *W sieci napotkać można różne niebezpieczeństwa. Na niespodziewane sytuacje, które wzbudzają niepokój, trafić może każde z was. Do tej pory wskazywaliśmy takie zagrożenia, a dziś chciałabym przybliżyć wam dwa lub trzy z nich. Wybrałam te, z którymi w klasie IV możecie się spotkać najczęściej. Porozmawiamy dziś o tym, jak sobie radzić z nimi, a pomogą nam w tym Krzysztof Hołowczyc i bohaterowie kreskówek. Obejrzyjcie krótkie filmy, do których będziecie dopisywali zakończenia. Po nich wykonacie w grupach ćwiczenia.*
2. *Jako pierwszy obejrzyjcie film „Dobry żart?”.*
3. *Niech teraz podniosą rękę osoby, które są za tym, by Piotrek zignorował zaczepki i szukał pomocy. A kto jest przeciwko tej decyzji?*

Kreskówka prezentuje sytuację przemocy rówieśniczej z użyciem telefonu komórkowego i Internetu. Film zostaje przerwany w momencie wyboru:

- Odpowiadać przemocą na przemoc?

- Ignorować sprawców, szukać pomocy?

Zakończenia kreskówki:

1. Eskalacja przemocy pogarsza sytuację bohatera.
2. Ignorowanie sprawców i uzyskanie pomocy rozwiązuje problem.

4. Nauczyciel zlicza głosy za jedną i drugą odpowiedzią. Od wyniku głosowania zależy kolejność prezentowanych wersji zakończenia historii.

Większość z was zagłosowała za/przeciw (tu: bardziej popularna opcja) szukaniu pomocy. Zobaczcie, jak ta historia mogłaby się dalej potoczyć w zależności od tego, jak zachowa się Piotrek.

5. Nauczyciel prezentuje najpierw wersję zakończenia wybraną przez większość dzieci, następnie wariant alternatywny oraz podsumowanie odcinka.
6. Nauczyciel dzieli uczniów na grupy (np. czteroosobowe).

Podzielę was teraz na grupy, w których będziecie dziś wykonywali ćwiczenia.

7. Ćwiczenie grupowe:

Zastanówcie się, do kogo moglibyście się zwrócić w każdej z podanych poniżej sytuacji. Kto najlepiej i najszybciej pomoże Wam rozwiązać problem? Zapiszcie litery przy kolejnych cyfrach.

SYTUACJE:

1. Ktoś nagrywa Cię telefonem komórkowym, chociaż tego nie chcesz.
2. Ktoś Cię wyzywa w Internecie.
3. Dostajesz nieprzyjemne SMS-y lub MMS-y.
4. Ktoś Cię straszy lub szantażuje.
5. Ktoś zamieścił w Internecie coś na Twój temat, coś Ci nie pasuje.
6. Ktoś się włamał na Twoje konto np. w portalu społecznościowym.

OSOBY:

- A. rodzic
- B. nauczyciel
- C. konsultant Telefonu Zaufania 116 111
- D. brat lub siostra
- E. policjant
- F. administrator
- G. kolega lub koleżanka

8. Przedstawiciel każdej grupy prezentuje propozycje swojej grupy.

9. Podsumowanie ćwiczenia:

Pamiętajcie o tym, że w trudnych sytuacjach w Internecie nie jesteście sami. Zawsze warto szukać pomocy. Zwierzenie się koleżance czy koledze może przynieść ulgę, ale często nie rozwiązuje problemu. Warto zwrócić się o pomoc do osoby dorosłej – rodzica, nauczyciela lub konsultanta Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111. Oni zawsze pomogą wam szybko znaleźć wyjście z trudnej sytuacji. Czasem należy zwrócić się

do specjalistów, takich jak administratorzy serwisów, którzy pomogą usunąć coś z Internetu lub policji, kiedy czyjeś życie lub zdrowie jest zagrożone albo jeżeli mamy do czynienia z sytuacją łamania prawa.

10. Prezentacja drugiego odcinka kreskówki pt. „Moja praca domowa”.

Bohaterka kreskówki poszukuje w Internecie materiałów potrzebnych do przygotowania wypracowania. Trafia na tekst w pełni poświęcony tematowi zadanej pracy. Zastanawia się, czy nie skopiować go w całości i oddać jako własne wypracowanie. Film zostaje przerwany w momencie wyboru:

- Oddać tekst jako własny?
- Opracować własny tekst na podstawie wiedzy z książek i Internetu?

Zakończenia kreskówki:

1. Prawda o skopiowaniu pracy z sieci wychodzi na jaw.
2. Własna praca zostaje dobrze oceniona i uczeń ma satysfakcję ze zdobytej w uczciwy sposób wiedzy.

11. Wyobraźcie sobie, że jesteście na miejscu Ani. Co byście zrobili? Co powinna zrobić Ania: samodzielnie napisać wypracowanie czy nie?

12. Uczniowie głosują: kto jest za tym, żeby Ania samodzielnie napisała wypracowanie, a kto jest przeciwko tej decyzji? Od wyniku głosowania zależy kolejność prezentowanych wersji zakończenia historii.

Większość z was zagłosowała za/przeciw (tu wskazana przez większość opcja) samodzielnemu odrobieniu pracy domowej. Zobaczcie, jak ta historia mogłaby się dalej potoczyć w zależności od tego, jak zachowa się Ania.

13. Zaprezentowanie najpierw wersji zakończenia wybranej przez większość dzieci, następnie wariantu alternatywnego oraz podsumowania odcinka.

14. Ćwiczenie grupowe:

Wyobraźcie sobie, że jesteście autorami nowej supergry komputerowej. Pracowaliście nad tą grą przez rok i jesteście dumni ze swojego dzieła. Gra ma się ukazać już za tydzień. Niestety, ktoś nielegalnie pobrał Waszą grę i opublikował w Internecie jako swoją! Postanawiacie napisać apel do internautów na temat tego, czym jest piractwo dla osób, których dzieła zostały skradzione w sieci. Zastanówcie się wspólnie, jak byście się czuli w takiej sytuacji i jakie argumenty za szanowaniem praw autorskich w sieci możecie przedstawić. Zapiszcie swoje pomysły w punktach. Niech każda grupa stworzy 4 punkty.

Przedstawiciel każdej grupy prezentuje propozycje swojej grupy.

15. Podsumowanie:

Pamiętajmy o tym, że kradzież zawsze jest niewłaściwym zachowaniem oraz przestępstwem niezależnie, czy ma miejsce w świecie rzeczywistym, czy w Internecie.

16. Prezentacja trzeciego odcinka kreskówki pt. „**Komputeromania**”.

Bohater kreskówki spędza bardzo dużo czasu w Internecie. Cierpią na tym relacje ze znajomymi. Jego znajomi planują wspólny weekendowy wyjazd. Film zostaje przerwany w momencie wyboru:

- Spędzić weekend ze znajomymi?
- Zostać w domu i spędzić weekend przed komputerem?

Zakończenia kreskówki:

1. Pełen atrakcji wspólny wyjazd.
2. Zmęczony weekendem spędzonym przed komputerem bohater spotyka rozentuzjasmowanych po wyjeździe kolegów.

17. Wyobraźcie sobie, że jesteście na miejscu Szymona. Co byście zrobili w takiej sytuacji?

18. Niech teraz podniosą rękę osoby, które są za tym, żeby Szymon wybrał się na wycieczkę z kolegami. A kto jest przeciwko tej decyzji?

19. Zliczenie głosów. Od wyniku głosowania zależy kolejność prezentowanych wersji zakończenia historii.

Większość z was zagłosowała za/przeciw (tu bardziej popularna opcja) wybraniu wycieczki. Zobaczcie, jak ta historia mogłaby się dalej potoczyć w zależności od tego, co zadecyduje Szymon.

20. Prezentowana jest najpierw wersja zakończenia wybrana przez większość dzieci, następnie wariant alternatywny oraz podsumowanie odcinka.

21. **Zakończenie, zebranie wiadomości.** Na dzisiejszej lekcji rozmawialiśmy tylko o kilku zagrożeniach związanych z użytkowaniem Internetu. Przypomnijcie teraz, o jakich jeszcze zagrożeniach związanych z korzystaniem z sieci rozmawialiśmy już na lekcjach. Czego nie powinno się robić, na co uważać, siedząc przy komputerze, tablecie czy smartfonie?

22. Przeprowadzenie ewaluacji zajęć – ankieta.

ANKIETA

Odpowiedz na pytania, stawiając krzyżyk w kratce.

1. Jak Ci się podobały zajęcia?

nudne takie sobie fajne

2. Czy dowiedziałas/-eś się czegoś nowego?

nie trudno powiedzieć tak

3. Czy wykorzystasz to, czego się nauczyłaś/-eś?

nie trudno powiedzieć tak

23. Zakończenie zajęć. *Pamiętajcie, że surfowanie po Internecie jest bezpieczne, jeżeli znamy zagrożenia i potrafimy ich unikać. Dziękuję wam za udział w tych zajęciach i życzę bezpiecznego surfowania.*